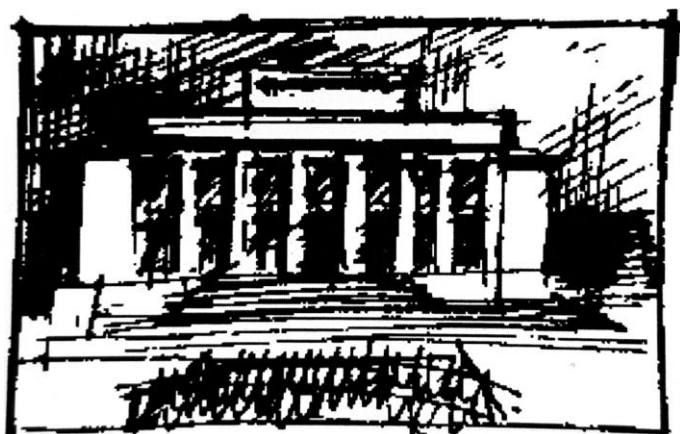

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.SpNdB.cz

Vážení a milí členové Spolku přátel Národního divadla Brno,

příznivci a milovníci opery, baletu a činohry,

hlásíme se Vám s prvním Zpravodajem v nové sezoně 2025/26 a přejeme v jejím průběhu samé krásné divadelní zážitky!

První akce Spolku přátel NdB se uskuteční již **5. září 2025** a bude jí **Večer barokního tance a hudby** s tanečním souborem **Alla Danza Brno – Baroque** a hudebníky z **Plaisirs de Musique**.

Taneční soubor Alla Danza Brno – Baroque se věnuje historickému tanci v původních i novodobých choreografiích. V první části večera představí tance na hudbu G. P. Telemanna a J. P. Rameaua a vystoupení nazvané *Taneční mistr* na hudbu ze suity č. 8 od J. G. F. Fischera, které připomeneme letošní 300. výročí narození G. Casanovy.

V druhé části zazní živá barokní i současná hudba v podání souboru Plaisirs de Musique, hudebníků Marty Kratochvílové (historická příčná flétna, traverso) a uměleckého vedoucího Jana Čižmáře (loutna, theorba, kytara). Program ze skladeb starých i nových mistrů (Henry Purcell, Georg Philipp Telemann, Štěpán Rak, Lukáš Sommer) bude vycházet z nového CD *New Memories*.

Třetí část bude opět patřit tanci souboru Alla Danza Brno – Baroque za doprovodu hudebníků z Plaisirs de Musique. Půjde o původní barokní tance (dle dochovaných tanečních notací) na hudbu autorů J. B. Lullyho a A. Campra.

Večer se koná v **divadelním sále Reduty** v **pátek 5. září 2025 od 19 hod.**, trvání cca 80 minut bez přestávky. Vstupné je dobrovolné.

26. září 2025 Vás srdečně zveme na besedu s hudební a divadelní publicistkou **Evou Šlapanskou** k jejímu významnému životnímu jubileu, které oslaví 5. září. Eva Šlapanská spojila celý svůj osobní i profesní život s Brnem, téměř třicet let působila v Janáčkově akademii múzických umění, kde jako vedoucí Hudebního studia dramaturgicky a organizačně připravila více než 2500

koncertů a 3000 hudebně-literárních pásem a vystoupení. Brněnské publikum ji zná také z rozhlasových a televizních pořadů, besed a autorských čtení a množství recenzí, fejetonů a článků. Své vzpomínky vydala v knize *Jak jsem je znala* o osobnostech brněnského divadla, hudby, literatury i výtvarného umění 2. poloviny 20. století. Napsala také pětisvazkovou publikaci *Jubilanti činohry Národního divadla Brno (2008–2012)*. Je držitelkou řady ocenění, např. Ceny města Brna za rok 2009 v kategorii žurnalistiky a publicistiky a Ceny Jihomoravského kraje za rok 2013 v oblasti umění.

S jubilantkou si bude **26. září 2025 od 16 hodin v Mozartově sále divadla Reduta** povídat hudební dramaturg a redaktor Českého rozhlasu Brno **Jan Hlaváč**. Vstupné je dobrovolné.

Na podzim pro Vás dále připravujeme tento program:

6. října 2025 od 16 hodin beseda se sólistkou Janáčkovy opery, sopranistkou **Janou Šrejmou Kačírkovou** v Mozartově sále divadla Reduta;

30. listopadu 2025 od 19 hodin muzikál ***Brnoir*** v divadelním sále Reduty

a v předvánočním období opět oblíbený **Vánoční koncert** (termín bude upřesněn).

Program NdB

Národní divadlo Brno hraje již od konce srpna, a to na oblíbené letní scéně – nádvoří hradu Špilberk. Přijďte si užít operu pod hvězdami: 30. 8. 2025 od 19 hod. Verdiho ***La traviatu*** a 31. 8. 2025 od 19 hod. Smetanovu ***Prodanou nevěstu***. V případě nepřízně počasí budou představení přesunuta do Janáčkovy divadla. V hlavních rolích se představí Veronika Rovná (Violetta), Aleš Briscein (Alfréd) a Svatopluk Sem (Giorgio Germont) v *La traviatě* a Pavla Vykopalová (Mařenka), Aleš Briscein (Jeník) a Jan Štáva (Kecal) v *Prodané nevěstě*.

Na novou sezonu se přijďte naladit na tradiční open-air **Zahajovací koncert** na piazzettě u Janáčkovy divadla ve čtvrtek 4. září 2025 od 18 hodin. Sólisté, sbor a orchestr Janáčkovy opery vystoupí tentokrát pod taktovkou nového šéfdirigenta Roberta Kružíka i jeho kolegů Jakuba Kleckera, Ondřeje Olose a Dominika Pernici. Účinkovat budou také tanečníci juniorského souboru NdB2 a rolí moderátorů se zhostí Pavel Čeněk Vaculík a Anna Glässnerová z činohry NdB a Jana Hrochová z opery. Před koncertem již od 15 hodin bude na piazzettě a v okolí Janáčkovy divadla připraven program pro rodiny s dětmi. Vstup na koncert i odpolední program je volný.

V Janáčkově divadle zahajuje **opera** novou sezonu 6. září 2025 v 19 hodin Dvořákovou ***Rusalkou***, oceňovanou inscenací v režii Davida Radoka. Do titulní role nově vstupuje slovenská sopranistka Linda Ballová, dále účinkují Peter Berger (Princ), Jan Štáva (Vodník), Václava Krejčí Housková (Ježibaba) a Eliška Gattringerová (Cizí kněžna). Představení bude živě přenášeno do celého světa na platformě ***OperaVision***, kde lze následně i zhlédnout záznam.

Následuje 17. 9. 2025 Bizetova ***Carmen*** v titulní roli s Janou Hrochovou a 20. 9. 2025 Pucciniho ***Manon Lescaut*** opět s Lindou Ballovou, obojí od 19 hodin v Janáčkově divadle.

Konec měsíce bude patřit **první premiéře sezony** – Verdiho velkolepé opeře ***Aida*** s námětem ze starověkého Egypta. V režii Magdaleny Švecové a hudebním nastudování Jakuba Kleckera se titulní role zhostí ve dvojím obsazení hostující sopranistky Csilla Boross a Eliška Gattringerová. V roli Radamese vystoupí Sung Kyu Park a Eduard Martynyuk, jako Amneris Václava Krejčí Housková a Anastasiya Martynyuk, o roli Amonasra se podělí Luis Cansino a Aleš Jeniš, v roli Faraona uvidíme Jana Štávu a Pavla Švingra. Součástí nastudování bude také juniorský soubor baletu NdB2. Premiéra se koná **26. září 2025** od 19 hodin v Janáčkově divadle, po 2. premiéře 27. 9. 2025

(od 18 hodin) bude následovat diskuse s tvůrčím týmem. S ním i se sólisty se ale můžete potkat již 10. září 2025 v 18 hodin na **předpremiérovém kukátku**, které bude tradičně vysíláno také online na YouTube kanálu Janáčkovy opery. Vstup na kukátko je zdarma.

Balet NdB začíná sezonu oblíbeným klasickým titulem **Don Quijote** v Janáčkově divadle. V zářijových termínech – 12. a 18. 9. 2025 vždy v 19 hod. – se v hlavních rolích Kitri a Basila představí noví první sólisté baletu Momona Sakakiba a Shoma Ogasawara. Do Mahenova divadla se vrací **Coco Chanel** – autorský balet Mária Radačovského věnovaný módní ikoně 20. století. Hraje se 23. a 24. 9. 2025 vždy od 19 hod.

Činoherní sezona v Mahenově divadle začíná **Sluhou dvou pánů**. Klasická commedie dell'arte o sluhovi, který se snaží obsloužit hned dva pány najednou, se hraje 4., 25. a 26. 9. 2025 v 19 hod. Komédie o divadle na divadle **Bez roucha** následuje 7. 9. 2025 v 17 hod. **Hana**, silný příběh podle knihy Aleny Mornštajnové o rodinných tajemstvích a tragické minulosti poznamenané válkou – 8. a 30. 9. 2025 v 19 hod. Politické drama o vzestupu Vladimira Putina **Vlastenci** je na programu 10. 9. 2025 v 19 hod. **Ze života hmyzu**, satirická alegorie bratří Čapků, kde lidé v podobě hmyzu odhalují své neřesti a malosti – 18. 9. 2025 v 19 hod. Již jen dvakrát bude uvedeno válečné drama Milana Kundery o odpovědnosti a kompromisu **Majitelé klíčů** – před říjnovou derniérou již jen 20. 9. 2025 v 19 hod. Shakespearova nadčasová tragédie **Hamlet** se hraje 21. 9. 2025 v 19 hod. **Maryša**, realistické drama bratří Mrštíků v moderním zpracování, bude uvedeno 28. 9. 2025 v 17 hod. Konec měsíce v Mahenově divadle patří groteskní komedii N. V. Gogola **Ženitba** – 29. 9. 2025 v 19 hod.

Na Malé scéně Mahenova divadla se hrají dvě úspěšná monodramata: **Děšť** s Petrem Kubesem o vnitřním boji a křehkosti člověka tváří v tvář samotě 12. 9. 2025 v 19 hod. a **Krásná Anne-Marie**, intimní monolog Bedřicha Výtiska inspirovaný skutečným osudem ženy vyrovnávající se s životními zvraty 27. 9. 2025 v 17 hod. Loutková pohádka pro děti o medvědáři a jeho medvídkovi, plná humoru a hravosti, **Kubula a Kuba Kubikula** se hraje ve dvou termínech 21. 9. 2025 ve 14 hod. a 30. 9. 2025 v 10 hod.

V Redutě se 4. 9. 2025 v 19 hod. začíná **R/Evolucí**, současnou inscenací o společenských změnách a střetu generací. **Mešita**, komedie Martina Glasera a Olgy Šubrtové o střetu kultur, víry a předsudků v dnešním světě, se hraje 5. a 19. 9. 2025 v 19 hod. **Obraz**, úspěšná komedie Yasminy Rezy o přátelství a jednom bílém obraze, který oťrese mezilidskými vztahy – 7. 9. 2025 v 19 hod. Absurdní komedie Václava Havla **Ztížená možnost soustředění** – 9. 9. 2025 v 19 hod. Autorská satira na místní prostředí a „velkolepé“ brněnské sny **Brněnské metro** – 10. 9. 2025 v 19 hod. **Improvozovna** – improvizací večer, kde vzniká divadlo přímo na místě podle nápadů diváků, se hraje 13. 9. 2025 v 19 hod. **Antigona v Novém Yorku** je tragikomický příběh bezdomovců v newyorském parku, kteří bojují s osudem i vlastní důstojností – 14. 9. 2025 v 19 hod. **Feminista** – provokativní inscenace o rovnoprávnosti a hledání identity v dnešní společnosti, 16. 9. 2025 v 19 hod. **Like Lovers Do (Paměti Medúzy)** – experimentální drama o domácím a vztahovém násilí, 18. 9. 2025 v 18 hod. Tragikomedie Pavla Landovského **Hodinový hoteliér** se uvádí 22. 9. 2025 v 19 hod. Goldoniho komedie o chytré hostinské, která si pohrává se svými nápadníky, to je **Mirandolina** – 24. 9. 2025 v 19 hod. **Noční krajina** již také směřuje k derniéře, nenechte si ujít jedno z posledních představení 26. 9. 2025 v 19 hod. Na představení s brněnskou tematikou **Krvavý měsíc** 27. 9. 2025 v 19 hod. bude přítomna kultovní kapela Helmutova stříkačka a proběhne i její autogramiáda. Hravá inscenace pro dětské diváky **Edison** o slavném vynálezci se hraje 28. 9. 2025 v 15 hod. **Pokojíček J.**

A. Pitínského o mezilidských vztazích a napětí, které v malém bytě nabývá groteskních rozměrů – 29. 9. 2025 v 19 hod.

Kompletní program přestavení najdete na webových stránkách divadla <https://www.ndbrno.cz/program/> a na vývěskách v divadelních pokladnách.

Zprávy výboru

Každou první středu v měsíci (kromě letních prázdnin) lze od 16 do 17 hodin v divadle Reduta v prostoru „galerie“ platit členské příspěvky a podávat nové přihlášky. Nejbližší termíny jsou **3. září** a **1. října 2025**. Členský příspěvek činí 500 Kč na sezonu, pro seniory od 65 let a studenty 200 Kč na rok. Částkou 100 Kč na sezonu je zpoplatněno zasílání tištěného Zpravodaje poštou (zasílání Zpravodaje e-mailem je zdarma).

Členský příspěvek je nově možné uhradit také **bezhotovostně** na účet č. **2602977328 / 2010** (Fio banka), jako variabilní symbol uveďte prosím své členské číslo, do zprávy pro příjemce své jméno + letopočet 2025. Razítko do průkazu je nicméně i nadále nutné vyřídit osobně.

Naši jubilanti v měsíci září (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Adam Ondruška	Jiří David	Lenka Mráková
Bohdana Drápalová	Marcela Klimková	Jarmila Furchová
Ivanka Tauschová	Blažena Hájková	Libuše Krejzlíková

Vážení jubilanti, výbor Spolku přátel NdB Vám přeje zejména pevné zdraví, štěstí a mnoho krásných chvil mezi Vašimi blízkými.

Připomínáme

1. 8. 1930 se narodil prof. **Václav Věžník**, nejdéle sloužící operní režisér v českých zemích. Již v posledním ročníku studia na JAMU spolupracoval s brněnskou operou jako asistent režie, později byl angažován jako režisér. První režijní práci v Brně byl Donizettiho *Don Pasquale* (1955). Režiroval téměř ve všech českých operních domech. Inscenace dosahovaly největšího počtu repríz, „vyvážely“ se i do zahraničí a patřily bez výjimky k neobvyklým uměleckým zážitkům (pro ilustraci: *Prodaná nevěsta* 1967 – v Brně 18 sezon, 8x v zahraničí, *Liška Bystrouška* 1965 – 100 repríz, *Nabucco* 1985 – 218 repríz – 16. 1. 2000 stažen, *Aida* 1993 – obnovená premiéra 2010). V. Věžník režiroval také v Rakousku, Polsku, Norsku, Itálii, Německu, Španělsku (stříbrná plaketa španělské kritiky za inscenaci opery N. Rimského-Korsakova *Zlatý kohoutek*). Jednou z pozoruhodných režijních prací bylo dílo G. Gershwinova *Porgy a Bess*, uvedené v české premiéře r. 1968 v Brně (později je inscenoval v Ostravě, Ústí n. Labem, Košicích). Umělecky plodná byla Věžníkova spolupráce se scénografem Ladislavem Vychodilem. V. Věžník byl uměleckým šéfem nově vzniklé Státní opery Praha koncem 20. stol. Řadu let se věnoval pedagogické činnosti na hudební fakultě JAMU. V r. 2005 obdržel Cenu města Brna v oboru dramatické umění. Je autorem rozsáhlých publikací o sólistech ND Brno – 3 díly s názvem *Zpívali v Brně* a knihy *Můj život s operou*.

2. 8. 1905 zemřel skladatel a dirigent **Mořic Anger** (*12. 3. 1844). Kompozici studoval u J. B. Foerstra. Dirigoval u divadelních společností P. Švandy, v Plzni, v Salcburku, Lidové opeře ve Vídni (1873), Olomouci (1874), od r. 1881 jako druhý dirigent ND Praha. Specializoval se na repertoár italský a francouzský (např. byl dirigentem pražské premiéry Verdiho opery *Otello*).

4. 8. 1850 se narodila mezzosopranistka **Klementina Kalašová** (†13. 6. 1889). Zpěv studovala v Pivodově škole, později i v cizině (např. na carské konzervatoři v Petrohradě, kde také debutovala). Zpívala především v cizině. La Scala, Covent Garden, Řím, Paříž, Barcelona, Amerika. V ND Praha byla angažována v sezoně 1883–84 – svůj italský repertoár dostatečně neuplatnila, a tak ke škodě ND tato pěvkyně světového formátu, kterou jako svoji nejlepší Amneris oceňoval sám Verdi, odešla opět do ciziny.

4. 8. 1880 se narodila sopranistka **Božena Kacerovská** (†7. 2. 1970). Zpěv studovala v Pivodově škole. Již jako 21letá hostovala v ND v roli Aidy. Odešla však do Francie, kde slavila řadu jevištních triumfů. Velký úspěch měla v Královské opeře ve Španělsku. Začátkem r. 1914 dostala nabídku z MET. Světová válka jednání přerušila. Po válce předčasně ukončila pěveckou kariéru a věnovala se pěvecké pedagogice.

5. 8. 1945 se narodila sopranistka **Eva Děpoltová**. Po AMU studovala postgraduálně v Moskvě u J. Obrazcovové. Již během studií hostovala v Ústí n. Labem, Ostravě a ND Praha. Její první angažmá byla Ostrava. Brzy se stala stálým hostem SND v Bratislavě, hostovala ve Wiesbadenu, Teheránu, Frankfurtu... V r. 1979 se stala sólistkou ND. Z rolí: Armida, Violetta, Turandot, Donna Anna, Libuše, Krasava, Abigail, sestra Angelica... Má řadu nahrávek v rozhlasu, televizi, na CD.

6. 8. 1875 se narodil basista **Jiří Huml** (†22. 10. 1948). Byl operním pěvcem ve Švandově společnosti v Brně a Trnkovy v Plzni. Poté byl angažován ke Dvorní opeře v Mnichově, do ND (1906–07) a ke Dvorní opeře v Drážďanech. Od r. 1910 trvale působil v ND do r. 1940. Z rolí: Kecal, Vodník, Filip II., Paloucký, Malina... Často vystupoval koncertně.

11. 8. 1995 zemřel basista **Karel Berman** (*14. 4. 1919). V l. 1942–45 byl vězněn v koncentračních táborech, kde se uplatnil jako pěvec, režisér a dirigent představení vězňů. Po osvobození dokončil konzervatoř (zpěv, kompozice, dirigování) a stal se v l. 1946–48 sólistou a režisérem opavské opery. V r. 1948 byl angažován do Plzně. Od r. 1953 zpíval v ND Praha. Z rolí: Paloucký, Bonifác, Purkrabí, Vodník, Revírník, Leporello, Mefisto, Boris Godunov, Filip II. ... Hostoval v řadě států včetně USA a Japonska. Byl pěveckým pedagogem, překladatelem operních libret. Jeho interpretační umění je zaznamenáno v řadě rozhlasových a gramofonových nahrávek.

13. 8. 1955 zemřel barytonista **Stanislav Muž** (*6. 11. 1896). Začínal v Ostravě (1921), v r. 1924 přešel do Plzně, další sezonu do Brna. Od r. 1927 se vrátil do Ostravy, ale po několika hostováních byl angažován do ND Praha. Z rolí: Bludný Holanďan, Papageno, Boris Godunov, Lomikar, Hans Sachst, král Vladislav, Přemysl, Vok, Luna, Wotan, ale i Vodník, Gremin...

14. 8. 1930 se narodila sopranistka **Emilie Jirglová** (†22. 1. 1987). Absolventka JAMU začínala ve sboru brněnské opery, od r. 1959 byla sólistkou v Opavě. Z rolí: Rusalka, Halka, Jenůfa, Karolina, Anežka, Milada, Jitka... Výrazně se uplatňovala v operetě.

17. 8. 1970 zemřel režisér **Miloš Wasserbauer** (*14. 6. 1907). Vystudoval přírodní vědy, působil u firmy Legiafilm jako kameraman a režisér. V r. 1937 nastoupil jako režisér do brněnské opery. V l. 1944–46 působil v Ostravě, pak opět v Brně. V l. 1953–60 zároveň v Bratislavě. Byl pedagogem na JAMU, v r. 1957 založil Operní studio JAMU (později Komorní opera M. Wasserbauera). Režiroval i v cizině.

23. 8. 1900 se narodil basista **Vlastimil Šíma** (†27. 11. 1976). V r. 1928 byl angažován do Brna a setrval až do r. 1967. Vytvořil zde řadu postav basového a basbarytonového repertoáru: Kecal, Mumlal, Purkrabí, Filip II., Budovoj, Don Pasquale, Leporello, Amonasro...

28. 8. 1875 zemřel libretista **Josef Wenzig** (*18. 1. 1807). Byl vychován německy, působil jako pedagog a spisovatel. Je autorem libret ke Smetanovým operám *Dalibor* a *Libuše* (do češtiny je přeložil Ervin Špindler).

31. 8. 1890 se narodil tenorista **Antonín Pelc** (†19. 1. 1974). Sólistickou kariéru začal r. 1915 v ND Praha, vzápětí byl povolán na frontu. Do ND se vrátil, ale už v r. 1919 odešel do Plzně, v r. 1920 do Č. Budějovic, v l. 1924–60 byl sólistou v Brně. Z rolí: Jeník, Lukáš, Ladislav Podhajský, Princ, Alfréd, Pinkerton, Rudolf, Cavaradossi, Faust, Boris, Rechter, Triquet, Benda...

8. 9. 1955 se narodil skladatel a dirigent **Milan Kaňák**. Absolvent brněnské konzervatoře (hoboj, dirigování, skladba) tytéž obory studoval na JAMU. Působil jako hobojista v brněnské opeře a Pražském komorním orchestru, umělecky vedl v Brně instrumentální soubor JAZZ OPERA 7, dirigentsky spolupracoval s brněnskou a jihočeskou filharmonií. V r. 1995 se stal šéfem opery v Českých Budějovicích. Od října 2003 byl dva roky šéfem Janáčkovy opery v Brně, kde m.j. nastudoval Flotowovu operu *Marta* (poprvé od r. 1926). Ze zdravotních důvodů byl nucen práci ukončit a po dlouhodobé pracovní neschopnosti se vrátil k interpretačním aktivitám v r. 2006.

8. 9. 1990 zemřel dirigent **Bohumír Liška** (*2. 10. 1914). Na počátku umělecké kariéry působil jako sbormistr, tympanista pražské Studentské filharmonie, jako korepetitor Opera – Studia a ND Praha, brzy však začal dirigovat. V r. 1940 se stal dirigentem brněnské opery, souběžně učil na konzervatoři. Od r. 1943 vedl komorní orchestr, který založil (dodnes existující Helfertovo orchestrální sdružení). V r. 1955 se stal šéfem plzeňské opery. V r. 1966 se s Plzní loučil, stal se hlavním dirigentem Smetanova divadla v Praze, po zrušení této funkce v r. 1970 dirigentem pražského ND. Významná byla i jeho práce v Pěveckém a orchestrálním sdružení západočeského učitelstva, s nímž uvedl řadu významných kantátových děl.

9. 9. 1890 se narodil basista **Vilém Zítek** (†11. 8. 1956). Od r. 1913 vystupoval v pražském ND. Díky pěveckému i hereckému talentu se brzy dopracoval ke zvládnutí i těch nejobtížnějších interpretačních úkolů (Rarach, Mefisto, Basilio, Daland, Filip II., Masetto, Leporello, Don Giovanni...). V r. 1925 odešel do Itálie, zpíval v Turíně, Miláně, dále v Berlíně, Stockholmu, Moskvě... Patřil k našim největším pěvcům.

9. 9. 1925 se narodila altistka **Soňa Červená**. V r. 1947 debutovala jako filmová herečka, r. 1948 hrála v karlínském hudebním divadle, r. 1950 zpívala Carmen v Plzni, Ostravě a v loketském amfiteátru (s B. Blachutem), v r. 1952 byla angažována Z. Chalabalou do Brna (Cherubín, Oktavián, Dorabella...). Od r. 1958 hostovala v Berlíně, v r. 1960 jako Carmen v Kolíně n. Rýnem a v Hamburku. V r. 1962 emigrovala a přijala angažmá v berlínské Deutsche Oper (Ulrika, Amneris, Carmen), zpívala po celém světě. Patřila k největším osobnostem našeho poválečného pěvectví. (†7. 5. 2023)

13. 9. 1825 zemřel italský barytonista **Luigi Bassi** (*4. 9. 1766). V r. 1784 byl angažován pro italskou operu v Praze a působil zde do r. 1806. Mozart pro něho napsal part Dona Giovanniho, jehož byl prvním interpretem. Po vídeňském pobytu za ředitelování C. M. Webera se vrátil r. 1814 do Prahy. Od r. 1815 byl režisérem drážďanské opery.

14. 9. 1760 se narodil italský skladatel **Luigi Cherubini** (†13. 3. 1842). Od 9 let studoval skladbu. Od r. 1780 byly hrány jeho opery. Dva roky žil jako skladatel v Londýně, od r. 1787 trvale v Paříži. V r. 1795 byl jmenován inspektorem konzervatoře, v l. 1821–42 byl jejím ředitelem. Významné jsou jeho opery *Lodoiska*, *Médeia* a *Vodař*.

14. 9. 1910 se narodil švýcarský skladatel a operní ředitel **Rolf Liebermann**. Mezinárodní pozornost upoutal jako intendant hamburské (1959–72) a pařížské opery (1973–80), když s úspěchem provozoval soudobou tvorbu. Velké divadelní zkušenosti uplatnil ve svých operách: *Leonore 40/45*, *Penelope* a mezinárodně úspěšná *Škola žen* (na molièrovský námět).

15. 9. 1930 se narodil dirigent **František Vajnar**. Patřil k nejvýznamnějším dirigentům poválečné éry. Neúplný výčet aktivit umělce: od r. 1950 hrál v orchestru opery ND Praha na housle; v r. 1953 jmenován dirigentem Armádní opery; v l. 1955–56 šéfdirigent Hudebního divadla Karlín;

1960–62 – ostravská opera; 1962–74 – šéf ústecké opery; 1974–79 – ND Praha; 1979–85 šéfdirigent Symfonického orchestru Českého rozhlasu; 1980–82 šéfdirigent orchestru v Örebro ve Švédsku; 1984 dirigent České filharmonie; 1985–90 v ND Praha (1985–87 šéf opery); 1990–93 šéfdirigent Státní opery Praha, zároveň šéfdirigent královéhradecké Filharmonie. Navíc v l. 1968–94 umělecký vedoucí souboru Collegium musicum, který ocenili posluchači ve více než 30 zemích světa.

15. 9. 1945 se narodila americká černošská sopranistka **Jessye Normanová**. V r. 1969 zvítězila v Mnichově v rozhlasové soutěži a byla angažována Městskou operou v Berlíně. Od r. 1972 zpívala v milánské La Scale a londýnské Covent Garden. Vynikala v romantickém repertoáru a jako koncertní pěvkyně.

16. 9. 1980 zemřela sopranistka **Ludmila Červinková** (*29. 4. 1908). V prvních angažmá (1934–40 Olomouc, 1940–42 Ostrava) si vybudovala široký repertoár (Milada, Anežka, Aida, Tosca, Brunhilda...), takže do pražského ND vstoupila v r. 1942 jako zralá umělkyně. Její pěvecký i herecký projev se vyznačoval ušlechtilostí, něhou. V ND zpívala i Libuši, Krasavu, Tat'ánu, Evu, Rusalku, Mařenku, nejvýš ceněná byla Káťa Kabanová (zaznamenána na gramofonovém kompletu).

24. 9. 1835 zemřel italský skladatel **Vincenzo Bellini** (*3. 11. 1811). Už během studia na neapolské konzervatoři 1819–25 na sebe upozornil svou operní prvotinou. Od r. 1826 u něho pravidelně objednávala operní divadla v Neapoli, Janově a Miláně nová díla. V r. 1833 se usadil v Paříži, ale záhy zde zemřel na onemocnění žaludku. Jeho opery *Náměsíčná*, *Norma* a *Puritáni* určovaly spolu s díly Donizettiho porosiniiovskou epochu operní Evropy.

29. 9. 1920 se narodil dirigent a violista **Václav Neumann**. Jeho doménou byla hudba 20. století, zejména interpretace symfonického díla Bohuslava Martinů a Gustava Mahlera. Na zahraničních scénách nastudoval *Rusalku*, *Prodanou nevěstu*, *Lišku Bystroušku* a v sezoně 1985–86 hostoval v Metropolitní opeře v New Yorku, kde dirigoval Janáčkovu operu *Jenůfa* (*Její pastorkyňa*). V letech 1968–1990 byl šéfdirigentem České filharmonie. Zemřel 2. 9. 1995 ve Vídni.

Jednou větou

- 2. 8. 1945 zemřel italský skladatel a dirigent Pietro Mascagni (*1. 12. 1863), jehož nejznámější operou je *Sedlák kavalír*.
- 5. 8. 1890 se narodil rakouský dirigent Erich Kleiber (†27. 1. 1956).
- 9. 8. 1975 zemřel ruský skladatel a klavírista Dmitrij Dmitrijevič Šostakovič (*25. 9. 1906).
- 10. 8. 1865 se narodil ruský skladatel, dirigent a pedagog Alexandr Konstantinovič Glazunov (†21. 3. 1936).
- 15. 8. 1890 se narodil francouzský skladatel Jacques Ibert (†6. 2. 1962).
- 18. 8. 1750 se narodil italský skladatel, dirigent a pedagog Antonio Salieri (†7. 5. 1825).

Z domova

6. 7. 2025 zemřela ve věku 92 let emeritní sólistka opery ND Praha – sopranistka **Helena Tattermuschová**. Po studiu byla krátce angažována v Ostravě, do ND Praha přešla v r. 1956. Zpívala řadu rolí českého i zahraničního repertoáru (Terinka, Jitka, Lidunka, Karolina, Rosina, Papagena...). Nejvíce oceňována byla za titulní roli v Janáčkově *Lišce Bystroušce*. Účinkovala i v operních a operetních televizních nahrávkách (*Rusalka*, *Výlety páně Broučkovy*, *Krásná Galathea*). Věnovala se pedagogické činnosti na Pražské konzervatoři.

26. 7. 2025 zemřel známý český herec **Jiří Krampol** (*11. 7. 1938).

Nabídky, informace

- 28. srpna v 19 hodin zpřijemní letní podvečer před Janáckovým divadlem **Předehra** – komorní koncert členů orchestru Janáckovy opery. Vstup je zdarma, od 18 hod. nabízí na místě Cocteleria catering osvěžující drinky. Koná se pouze za příznivého počasí.
- E-výstava na webu <https://www.ndbrno-evystavy.cz/reziser-evzen-sokolovsky/> připomíná sté výročí narození režiséra **Evžena Sokolovského** (8. 8. 1925–14. 6. 1998). Výstava je dostupná do 13. 11. 2025.
- Od 9. září 2025 bude na webu <https://www.ndbrno-evystavy.cz/> zpřístupněna e-výstava ke stému výročí narození světoznámé pěvkyně **Soni Červené** (9. 9. 1925–7. 5. 2023).
- Dětský sbor Brno a Taneční škola I. V. Psoty přijímají nové žáčky.

Ohlasy

Zažít Martinů 2025

Brno je spjato především se skladatelem Leošem Janáčkem, jehož jméno nese největší divadelní budova i zdejší operní soubor. Mezi brněnské „dvorní“ skladatele ale patří i Bohuslav Martinů, právě v Brně měla světovou či českou premiéru řada jeho oper. V jeho rodné Poličce na Vysočině se letos už třetím rokem konal víkendový rodinný festival Zažít Martinů, tentokrát v termínu 15.–17. srpna. Festival pořádá Městské muzeum a galerie Polička a je určen všem věkovým kategoriím. Zúčastnila jsem se už předchozích dvou ročníků, letos poprvé jsme se ale rozhodli v Poličce i přespat a užít si tak celý víkend v tomto malebném městečku. Festival mě už napoprvé nadchl svou příjemnou a přátelskou atmosférou a ani letos tomu nebylo jinak. Slavným rodákem žije během tohoto víkendu celá Polička a akce probíhají na různých místech – v muzeu světová premiéra loutkové opery Boža v říši loutek, na radnici výstava Martinů v obrazech Veroniky Bílkové a poetické představení studentů JAMU inspirované jeho životem a dílem. Na věži kostela sv. Jakuba probíhaly po celý víkend oživené prohlídky Martinů rodné světničky, večer v kostele zazněl Hymnus ke sv. Jakubu jako připomínka 70 let od jeho prvního uvedení a další skladby. Po koncertě bylo ještě možné znovu vystoupat na věž; hvězdy se sice moc neukázaly, ale noční Polička z výšky měla také své kouzlo. V neděli se v kostele sv. Michala konal koncert žáků poličské ZUŠ a po něm proběhl pietní akt u hrobu Bohuslava Martinů i jeho významného znalce, loni zesnulého muzikologa Jaroslava Mihuleho. Poličské ulice a uličky se staly dějištěm „bojovky“ pro děti s úkoly tematicky vázanými k Bohouškovu dětství a mládí a cukrárna Palačinka opět nabídla zákusky z receptáře Bohoušovy sestry Marie, vychutnat si je bylo možné v krásné zahradě s výhledem na věž kostela sv. Jakuba. Konec prázdnin bez Bohuslava Martinů už si ani nedovedu představit a těším se na další ročník festivalu.

Veronika Bromová

Použité zdroje

Postavy brněnského jeviště
Oxfordský slovník opery
Sociální síť NdB a jeho souborů

Webové stránky NdB
Internetové stránky

Uzávěrka Zpravodaje dne 25. 8. 2025. Neprodejné, pro vnitřní potřebu vydává **Spolek přátel NdB** se sídlem Lidická 700/19, 602 00 Brno, IČ 48510777. Připravily Hana Veithová a Veronika Bromová. Kontakt: SpolekPratelNdB@gmail.com. Sledujte nás i na [Facebooku](#) a [Instagramu](#).